

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/71/2024
Identifikačné číslo spisu:	1519205347
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1519205347.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu W. Y., nar. X. X. XXXX, G. J., A. XXXX/XXC, zastúpený: JUDr. Marcel Habrman, advokát, Nové Zámky, Tajovského 12, proti žalovanému Snowparadise, a.s., Bratislava, Panónska 42, IČO: 36 760 048, zastúpený: Mgr. Peter Troščák, advokát, Prešov, Hlavná 50, o zaplatenie 6.078 eur s príslušenstvom, vedenom na bývalom Okresnom súde Bratislava V sp. zn. 24C/60/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2023 sp. zn. 9Co/76/2022, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2023 sp. zn. 9Co/76/2022 v napadnutých výrokoch, ktorými žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.823,40 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.823,40 eur od 9. 12. 2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a rozhodol o náhrade trov prvoinštančného aj odvolacieho konania a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 26. januára 2022 č. k. 24C/60/2019 - 180 žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanej procesnej strane priznal voči žalujúcej procesnej strane náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie, po právoplatnosti tohto rozsudku (II. výrok), a to titulom náhrady škody spôsobenej na zdraví žalobcu zranením na bobovej dráhe SNOW PARADISE Oščadnica, ktorej prevádzkovateľom je žalovaný.

1.1. Výkonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca absolvoval dňa 27. 10. 2018 spolu s kolegyňou jazdu na bobovej dráhe v Oščadnici, ktorú prevádzkuje žalovaný. Počas jazdy žalobca z dráhy vyletel, následkom čoho utrpel zlomeninu panvovej kosti, vyše mesiaca bol v nemocnici, podstúpil operačný zákrok. Domáhal sa náhrady škody voči žalovanému v zmysle posudku, v ktorom bolo obodované jeho zranenie.

1.2. Súd prvej inštancie vec po právnej stránke posúdil na základe ust. § 415, § 420a ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 441 Obč. zák. V odôvodnení uviedol, že žalobcovi vznikla škoda na zdraví v súvislosti s jeho jazdou na bobovej dráhe prevádzkovej žalovaným, avšak dôkazné bremeno preukázať príčinnú súvislosť medzi škodou mu vzniknutou žalobcovi a prevádzkovou činnosťou zariadenia žalovaného,

žalobca neuniesol. Žalovaný dôkazmi procesnej obrany jednoznačne presvedčil súd o tom, že po technickej stránke bobová dráha z hľadiska svojej prevádzky spĺňala všetky podmienky bezpečného užívania pre klientov, pri dodržaní požadovaných pravidiel z ich strany. Na prevádzkovom zariadení žalovaného podľa záverov súdu neboli zistené žiadne vady, ktoré by mali mať vplyv na bezpečnosť jazdy a mohli by spôsobiť úraz žalobcovi tak, ako jeho vznik skutkovo popisuje. Bobová dráha je riadne certifikovaná a v zmysle správy o periodickej prehliadke a odbornej skúške vypracovanej dňa 24. 5. 2019, strojné zariadenie lanového vleku na dopravu vozíkov je spôsobilé ďalšej bezpečnej prevádzky, teda správa konštatuje vo svojom závere, že trať je spôsobilá na prevádzku, neboli zistené žiadne nedostatky. Žalovaný dodržal všetky potrebné a vyžadované podmienky na to, aby klienti používajúci bobovú dráhu, boli dostatočne informovaní pred jazdou, ako sa majú počas jazdy správať. Svedeckými výpoveďami zamestnancov žalovaného mal súd preukázané, že každý deň pred spustením bobovej dráhy pre klientov, zamestnanci prešli celú dráhu a v prípade zistenia nejakých problémov, by k spusteniu dráhy nedošlo, vrátane nepriaznivého počasia. Okrem informovania prostredníctvom zamestnancov mali klienti možnosť oboznámiť sa s bezpečnostnými pravidlami jazdy formou písomného poučenia vystaveného v mieste začatia jazdy. Zo strany žalovaného súd nezistil žiadnu existujúcu okolnosť, ktorá by mohla spôsobiť škodný následok v prípade žalobcu, spôsobený prevádzkou bobovej dráhy. Tvrdenia žalobcu spočívajúce v tom, že žalovaný mal lepšie zabezpečiť, aby nohy nemohli vyletieť z vozíka a dopadnúť na servisný pás, súd neprijal, z fotografických dôkazov procesnej obrany a výpovede riaditeľa jednoznačne vyplývalo, že bobový vozík je zabezpečený tak, aby nohy nemohli pri jazde vyletieť, od miesta kde sa noha opiera od päty hore s ochrannou mriežkou je dostačujúca vzdialenosť 20 cm, nohu do boku nie je možné vybrať, môže sa tak stať len preklopením nohy cez mriežku, čo musí urobiť sám jazdec počas jazdy, a to v prípade, keď sa jazde dostatočným spôsobom nevenuje. Bezpečnosť samotnej prevádzky bobovej dráhy potvrdzovala aj skutočnosť, že počas celej doby prevádzky (16 rokov) sa stali len dva prípady, kedy jazdec vyletel počas jazdy z bobového vozíka, okrem žalobcu to bol jeden prípad z minulosti, kedy si preukázateľne jazdec odopol bezpečnostný pás. Súd rovnako neprijal ani argumentáciu žalujúcej procesnej strany, že v daný deň bolo daždivé počasie, bobová dráha nebola z uvedeného dôvodu prevádzkyschopná a obsluhujúci personál nemal na dráhu vpustiť klientov. Uvedené tvrdenie nemal súd preukázané, v správe SHMÚ týkajúcej sa počasia v predmetný deň, sa uvádzalo, že bolo takmer zamračené počasie a v poobedňajších hodinách bola zrážková činnosť vo forme slabého dažďa. Podľa vyjadrenia riaditeľa prevádzky a v zmysle prevádzkových pravidiel, je možné pustiť klientov na dráhu počas dažďa, keď jazdec dodržiava predpisy, riziko nehrozi, dážď nemá vplyv na bezpečnosť jazdy. Zo strany žalovaného nedošlo ku žiadnej skutočnosti majúcej povahu v prevádzke bobovej dráhy, ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť jazdy žalobcu a ktorá by bola spôsobilá zapríčiniť jeho zranenie, v danom prípade jednoznačne absentovala príčinná súvislosť medzi škodou vzniknutou na zdraví žalobcu a prevádzkovou činnosťou bobovej dráhy, zákonného predpokladu na vznik objektívnej zodpovednosti žalovaného, ktorý dostatočne zabezpečil po technickej stránke prevádzku bobovej dráhy.

1.3. Na vznik zranenia žalobcu podľa záverov súdu malo rozhodujúci vplyv vlastné konanie žalobcu ako poškodeného, ktorý si svojím správaním zranenie privodil, čím zbavil žalovaného zodpovednosti za vzniknutú škodu na svojom zdraví. Z lekárskej správy, výpovede samotného žalovaného pred orgánom činným v trestnom konaní, aj zo zápisnice súdu vyplývalo, že deň pred osudnou jazdou žalobca požíval na firemnej akcii spolu so svojimi kolegami alkohol a na druhý deň mohol mať v tele zbytkový alkohol, žalobca tiež priznal požitie alkoholu pred samotnou jazdou, a to veľkého piva a tiež pohárik alkoholu tvrdého. Skutočnosť, že navonok žalobca nejavil známky opitosti, neznamená, že sa požitie alkoholu neprejavilo na jeho schopnostiach riadenia bobového vozíka počas jazdy, alkohol vo všeobecnosti otupuje zmysly človeka, spôsobuje uvoľnenie a ovplyvňuje ostražitosť v tom zmysle, že človek určité momenty nesprávne vyhodnocuje a nevníma dostatočne prípadné nebezpečenstvo. Požitie alkoholu malo vplyv na spôsob jazdy žalobcu, ktorý nevenoval jazde požadovanú pozornosť a s najväčšou pravdepodobnosťou si počas jazdy odopol bezpečnostný pás, čím došlo k jeho vyleteniu z bobového vozíka a následnému zraneniu. Súd v súlade s argumentáciou procesnej obrany dospel k záveru, že z technického hľadiska nie je možné, aby osoba vo vozíku z neho vyletela počas jazdy pri zapnutom bezpečnostnom páse tak, aby pás zostal neporušený a rovnako nie je možné, aby osoba vzrastu žalobcu, ktorý meria 180 cm, sa z vozíka pri zapnutom páse vysunula tak, že by skončila mimo bobový vozík. Na základe uvedeného následky za vzniknuté zranenie žalobcu nebolo možné pripísať objektívnej zodpovednosti žalovaného ako prevádzkovateľa bobovej dráhy, ale samotnému žalobcovi, ktorý svojím

konaním nedodrжал bezpečnostné pravidlá požadované pri jazde na bobovej dráhe, s ktorými bol oboznámený, porušil bezpečnostné pokyny stanovené na bezpečnosť jazdca, teda zranenie na zdraví si spôsobil žalobca vlastnou nezodpovednosťou, zranenie nevzniklo prevádzkovou činnosťou bobovej dráhy žalovaného.

1.4. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 28. septembra 2023 sp. zn. 9Co/76/2022 rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 1.823,40 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.823,40 eur od 9. 12. 2019 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. (I. výrok), vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil (II. výrok), žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %. (III. výrok)

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z právneho záveru, že v danom prípade došlo k úplnej liberalizácii žalovaného zo zodpovednosti za škodu v zmysle ust. § 420a Obč. zák., keď bol názoru, že za vznik škody zodpovedá žalobca, t. j. poškodený, výlučne sám. S týmto právnym názorom sa odvolací súd v plnom rozsahu nestotožnil, keď podľa odvolacieho súdu došlo k liberalizácii žalovaného zo zodpovednosti len sčasti. Záver o výlučnej zodpovednosti žalobcu za utrpenú škodu na zdraví založil súd prvej inštancie jednak na skutočnosti, že žalobca pred jazdou na bobovej dráhe požil alkohol a ďalej na tom, že si žalobca počas jazdy s najväčšou pravdepodobnosťou odopol bezpečnostný pás, čím došlo k jeho vyleteniu z vozíka a následnému zraneniu. Kým okolnosť požitia alkoholu žalobcom pred jazdou na bobovej dráhe vykonané dokazovanie bezpečne preukázalo, tak záver súdu o tom, že si žalobca počas jazdy sám odopol bezpečnostný pás, nemá vo vykonanom dokazovaní žiadnu oporu. Nesporné bolo, že žalobca pred samotnou jazdou požil alkohol, keď podľa vlastného vyjadrenia vypil jedno veľké pivo a pol deci tvrdého alkoholu. Odvolací súd považoval za nesporné, že žalobca v dôsledku požitia alkoholu pred jazdou mal znížené reakčné schopnosti, čo je o to významnejšie, že to bol práve žalobca, kto na vozíku v pozícii vzadu sediacej osoby tento vozík ovládal (mal ho dobrzdovať), a teda bezpečná jazda spočívala práve na jeho reakciách.

2.2. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie, že si žalobca (pod vplyvom požitého alkoholu) počas jazdy s najväčšou pravdepodobnosťou odopol bezpečnostný pás, následkom čoho vyletel z vozíka a zranil sa, pretože nemal oporu vo vykonanom dokazovaní. V konaní neboli produkované žiadne také dôkazy, ktoré by umožňovali vyvodiť záver, že si žalobca odopol bezpečnostný pás sám; napokon aj súd prvej inštancie tento záver formuloval nie ako preukázanú skutočnosť, ale len ako možnú pravdepodobnosť. Bez spoľahlivého zistenia, podopretého dôkazom, že si žalobca sám odopol bezpečnostný pás, však súd prvej inštancie nemohol vychádzať z takéhoto faktu ako preukázaného, keď posudzoval mieru zodpovednosti žalobcu a žalovaného za vzniknutú škodu. Nesporné bolo, že žalobca bol na začiatku jazdy vo vozíku pripútaný bezpečnostným pásom - vyplývalo to ako z výpovedí samotného žalobcu, tak aj jeho spolujazdkyne (svedkyne G. C.), ako aj obslužného personálu na bobovej dráhe. Ako došlo k odopnutiu bezpečnostného pásu sa v konaní nepodarilo spoľahlivo zistiť, a preto nebolo možné pri posudzovaní miery spoluzavinenia žalobcu ako poškodeného pričítať na jeho vrub záver o tom, že si bezpečnostný pás odopol žalobca sám.

2.3. K námietke žalobcu v odvolaní, že súd prvej inštancie nevyhovel jeho návrhu na vykonanie dokazovania nariadením znaleckého dokazovania uviedol, že ani jednej zo strán sporu však nič nebránilo v tom, aby súdu predložili súkromný znalecký posudok, t. j. posudok vyhotovený na základe objednávky hociktoej zo sporových strán. Nariadenie znaleckého dokazovania súdom navrhol žalobca v samotnom závere konania pred súdom prvej inštancie, čo by bolo aj podľa odvolacieho súdu vzhľadom na dovtedy vykonané rozsiahle dokazovanie nehospodárne.

2.4. Pri posudzovaní miery, akou sa žalobca podieľal na vzniku škody, odvolací súd zohľadnil okolnosť, že žalobca prispel ku vzniku škody svojím aktívnym konaním - požil alkohol, a napriek tomu sa rozhodol absolvovať jazdu na dráhe, t. j. nesprával sa tak, ako by sa spravidla za daných okolností mal správať

priemerne starostlivý človek. Berúc do úvahy objektívnu povahu zodpovednosti žalovaného podľa ust. § 420a Obč. zák. (pričom v tomto prípade neboli prítomné žiadne také neodvratiteľné udalosti, nesúvisiace s prevádzkovou činnosťou, ktoré by žalovaného liberovali, tzv. vis major), považoval odvolací súd za primerané stanoviť pomer zodpovednosti žalobcu a žalovaného na vzniku škody 70 % (žalobca) : 30 % (žalovaný). Žalobca uplatňoval náhradu škody na zdraví titulom bolestného na základe lekárskeho posudku (č. 1. 11 spisu) ohodnoteného celkovým počtom bodov 300, keď výška jedného bodu mala v danom období hodnotu 20,26 eur (na základe Opatrenia Min. zdravotníctva SR z 15. 5. 2019 č. S07592-2019-OL), čo predstavuje sumu 6.078 eur; z nej potom 30 % činí 1.823,40 eur, ktorá suma patrí žalobcovi ako náhrada škody na základe ust. § 420a ods. 1 Obč. zák.

2.5. Žalobca si okrem istiny uplatňoval aj úrok z omeškania, a to vo výške 5 % ročne z ním požadovanej istiny, počnúc 6. 9. 2019 do zaplatenia, poukazujúc na to, že žalovaného vyzval na zaplatenie sumy 6.078 eur listom zo dňa 4. 9. 2019, ktorý bol žalovanému doručený dňa 5. 9. 2019 (č. 1. 11, 12 spisu). Po oboznámení sa s obsahom listu žalobcu zo dňa 4. 9. 2019, ktorý adresoval žalovanému, odvolací súd zistil, že tento neobsahuje výzvu žalobcu na plnenie, ale že v ňom žalobca oznamuje žalovanému, že na bobovej dráhe, ktorú žalovaný prevádzkuje, utrpel dňa 27. 10. 2018 úraz, ktorého následky doposiaľ pretrvávajú a že si bude uplatňovať všetky nároky vyplývajúce z predmetného zranenia, s tým, že má (ku vtedajšiemu dňu) k dispozícii lekárske posudky o bolestnom a mieni si uplatniť aj nárok na odškodnenie z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, ako aj ďalšie nároky (stratu na zárobok, ušlý zisk, účelné náklady spojené s liečením atď.). V liste samotnom však žalobca žalovaného na plnenie nevyzýva, list má informačný charakter, z ktorého dôvodu od neho podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné odvíjať počiatok omeškania žalovaného s plnením. K omeškaniu žalovaného došlo až nasledujúci deň po doručení žaloby žalovanému súdom, keď žaloba bola žalovanému doručená dňa 8. 12. 2019 (doručenka pripojená na č. 1. 17 spisu). Omeškanie potom nastalo od 9. 12. 2019, ku ktorému dňu predstavovala úroková sadzba úroku z omeškania 5 % ročne, v ktorej výške odvolací súd žalobcovi priznal ročné úroky z omeškania, od 9. 12. 2019 do zaplatenia (§ 517 ods. 1, ods. 2 Obč. zák. v spojení s nar. vlády SR č. 87/1995 Z. z.). Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej zmenil (§ 388 CSP) tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu škody vo výške 1.823,40 eur s príslušenstvom a vo zvyšku zamietajúci rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 CSP), keď rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia miery spoluúčasti žalobcu ako poškodeného na vzniku škody (§ 441 Obč. zák., § 420a ods. 3 Obč. zák.).

2.6. Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov ako prvoinštančného, tak aj odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100 % (počítaných z priznanej sumy 1.823,40 eur s prísl.). Súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, keď priznal nárok úspešnej strane, hoci nie v celej požadovanej výške, a to vtedy, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. V takýchto prípadoch nejde o procesne neúspešného účastníka, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno totiž účastníka zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu, závisiaceho od úvahy súdu. V danom prípade je relevantná tá skutočnosť, že žalovaný zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcovi, pričom rozhodovanie o jej výške bolo výsledkom úvahy súdu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP argumentujúc tým, že nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu mu bolo znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo založené na tom, že síce žalobca pred jazdou požil nejaký alkohol (presná výška hladiny nie je známa), ale že nebolo preukázané odopnutie bezpečnostného pásu. Žalovaný s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/107/2019 zo dňa 31. 3. 2021 namietal, že nevyžiadanie si správy od Kysuckej nemocnice s poliklinikou Čadca, so sídlom v Čadci, Palárikova 2311 o zistenej výške hladiny alkoholu v krvi žalobcu (navrhovaného z jeho strany) predstavuje vadu tzv. opomenutého dôkazu, pričom bolo povinnosťou súdu prvej inštancie, za špecifických okolností danej veci, vyžiadať a zabezpečiť takýto rozhodujúci, resp. podstatný dôkaz (navrhovaný zo strany žalovaného). Uvedený dôkaz by nepochybne preukázal presnú výšku hladiny alkoholu v krvi žalobcu, a tým by mohol byť zistený stav opitosti, prípadne až ťažšej opitosti, blížiaci sa

až k výške 2 ‰. Zistenie takejto výšky hladiny alkoholu v krvi žalobcu by znamenalo, že žalobca by si sám zodpovedal za úraz v celom rozsahu, pretože si ho zapríčinil svojim konaním. Žalovaný považoval žalobu žalobcu za šikanóznú a nedôvodnú, pretože predmetný úraz na bobovej dráhe si privodil výlučne žalobca tým, že bol pod vplyvom alkoholu, odopol si bezpečnostný pás na vozíku a takto vyletel z vozíka, prípadne vystrčil nohu či nohy z vozíka a došlo ku kontaktu s dráhou, čím žalobca porušil pri vykonávaní tejto nebezpečnej (rizikovej) zábavnej aktivity viaceré prísne pravidlá na dodržiavanie bezpečnostných a iných povinností zo strany jazdca (užívateľa), aby tento neohrozil svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie iných osôb, a taktiež nespôsobil škodu sebe alebo inému. Uvedené bezpečnostné a iné povinnosti pre jazdca (užívateľa) vyplývajú nielen z prevádzkového poriadku (pravidlá správania na bobovej dráhe), ale aj z ust. § 415 Obč. zák. Podľa ust. § 415 Obč. zák. - každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. V prevádzkovom poriadku, už v jeho bode 1. bolo uvedené, že každý návštevník používa športové zariadenie na vlastné riziko, vo vhodnom oblečení a nejazdí pod vplyvom alkoholu, a že nerozvážny spôsob jazdy môže byť príčinou úrazu, pričom v bode 4. bolo uvedené, že jazda je povolená iba so zapnutými bezpečnostnými pásmi. Navyše prevádzkový poriadok obsahoval aj piktogramy. Žalovaný prevádzkový poriadok aj s piktogramami predložil. So zreteľom na uvedené bolo nepochybné, že na žalobcu ako jazdca (užívateľa) sa v plnom rozsahu vzťahuje tzv. prevenčná povinnosť vyplývajúca z ust. § 415 Obč. zák. Zo žaloby žalobcu absolútne nevyplývalo, že za akých okolností a vplyvov ako jazdec (užívateľ) pri vykonávaní jazdy na vozíku (na bobovej dráhe), čo je samo o sebe nebezpečným (rizikovým) športom, vyletel z vozíka, resp. bobovej dráhy. Už len neopísanie skutkového deja v žalobe (ako rozhodujúcich skutočností) svedčilo o tom, že žalobca si úraz privodil sám tým, že bol pod vplyvom alkoholu, odopol si bezpečnostný pás na vozíku a takto vyletel z vozíka, prípadne vystrčil nohu či nohy z vozíka a došlo ku kontaktu s dráhou, čím žalobca porušil pri vykonávaní tejto nebezpečnej (rizikovej) zábavnej aktivity viaceré prísne pravidlá na dodržiavanie bezpečnostných a iných povinností zo strany jazdca (užívateľa), aby tento neohrozil svoj život a zdravie, ako aj život a zdravie iných osôb, a taktiež nespôsobil škodu sebe alebo inému. Je tak nepochybné, že žalobca vedome nerešpektoval (resp. nesplnil) povinnosti vyplývajúce mu z prevádzkového poriadku (pravidlá správania na bobovej dráhe), následkom čoho si spôsobil viaceré zranenia, čím je taktiež preukázané to, že žalobca ignoroval tzv. prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 415 Obč. zák. Žalobca odvodzoval ním uplatnený nárok len z domnienky, že škodu spôsobil prevádzkovou činnosťou žalovaný. Žalovaný v tejto súvislosti uviedol, že na účely skonštatovania vzniku zodpovednosti musia byť predpoklady vzniku škody preukázané. Pokiaľ žalobca ako jazdec (užívateľ) pri vykonávaní jazdy na vozíku (na bobovej dráhe), čo je samo o sebe nebezpečným (rizikovým) športom, bol pod vplyvom alkoholu, odopol si bezpečnostný pás na vozíku a následne vyletel z vozíka, prípadne vystrčil nohu či nohy z vozíka a došlo ku kontaktu s dráhou a v dôsledku toho vyletel z vozíka, resp. bobovej dráhy, je nepochybné, že priamou príčinou vzniku škody je nevhodné, nezodpovedné a zakázané (v rozpore s bezpečnostnými a inými pravidlami) konanie žalobcu. Z uvedeného je zrejmé, že bobová dráha a vozík, resp. jazda na vozíku by pri dodržaní bezpečnostných a iných pravidiel nemala žiadne priame pôsobenie na vznik škody, čím absentuje priama príčinná súvislosť ako hlavný predpoklad pre náhradu škody. Inak povedané, ak by svojim nezodpovedným konaním žalobca neporušil bezpečnostné a iné povinnosti (určené najmä na jeho ochranu), tak by ani nevyletel z vozíka či bobovej dráhy a nespôsobil si zranenia. Žalovaný navyše poukázal aj na to, že v tomto prípade by boli dané podmienky pre nepriznanie náhrady škody s prihliadnutím na zavinenie žalobcu (ako poškodeného) v zmysle ust. § 420a ods. 3 Obč. zák., resp. ust. § 441 Obč. zák.

3.2. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol dovolaciemu súdu rozhodnutie súdu odvolacieho zmeniť, prípadne zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že dovolanie žalovaného považuje za nedôvodné, a preto navrhol dovolaciemu súdu dovolanie v zmysle ustanovenia § 448 CSP zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod [§ 420 písm. f) CSP] zároveň

aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. „zmätočnosť“ rozhodnutia) znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá aj jeho dôvodnosť.

6. Dovolateľ vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP predovšetkým namietal nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia zo strany odvolacieho súdu. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo založené na tom, že síce žalobca pred jazdou požil nejaký alkohol (presná výška hladiny nie je známa), ale že nebolo preukázané odopnutie bezpečnostného pásu. Žalovaný s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/107/2019 zo dňa 31. 3. 2021 namietal, že nevyžiadanie si správy od Kysuckej nemocnice s poliklinikou Čadca, so sídlom v Čadci, Palárikova 2311 o zistenej výške hladiny alkoholu v krvi žalobcu (navrhovaného z jeho strany) predstavuje vadu tzv. opomenutého dôkazu, pričom bolo povinnosťou súdu prvej inštancie, za špecifických okolností danej veci, vyžiadať a zabezpečiť takýto rozhodujúci, resp. podstatný dôkaz (navrhovaný zo strany žalovaného). Uvedený dôkaz by nepochybne preukázal presnú výšku hladiny alkoholu v krvi žalobcu, a tým by mohol byť zistený stav opitosti, prípadne až ťažšej opitosti, blížiaci sa až k výške 2 ‰.

7. Právu účastníka na vykonanie dôkazu v súdnom konaní zodpovedá povinnosť súdu každý dôkazný návrh posúdiť a vysporiadať sa s ním a pokiaľ takému návrhu na vykonanie dôkazu nevyhoví, tak je povinný v odôvodnení rozsudku odôvodniť, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy (§ 220 ods. 2 CSP), a to presvedčivo s vysvetľujúcim odôvodnením, z akého dôvodu je ním odmietaný návrh na vykonanie dôkazu nedôvodný (resp. neopodstatnený), či už z dôvodu, že sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť napr. inak.

8. Na splnenie požiadavky na spravodlivý proces, účastníci konania (a samozrejme aj verejnosť) musia byť schopní pochopiť verdikt súdu, ktorý bol vydaný - to je zásadná poistka proti svojvôli (Taxquet vs. Belgicko). V nadväznosti na to je úlohou súdu, aby sa jasným spôsobom vyrovnal so všetkými právnymi a skutkovými okolnosťami, ktoré tvoria podklad jeho rozhodnutia z hľadiska právneho významu (rozhodnutie IV. ÚS 14/07).

9. Civilný sporový poriadok ustanovuje, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku jasne a výstižne vysvetliť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

10. V prípade, ak súd nevykoná určitý, účastníkom navrhnutý dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal navrhnuté dôkazy (rozhodnutie I. ÚS 350/08). Uvedený stav potom v konaní generuje možnú existenciu tzv. opomenutého dôkazu. Podľa doktríny opomenutých dôkazov je opomenutým predovšetkým taký dôkaz, ktorého vykonanie má pre rozhodnutie vo veci zásadný význam, avšak vo veci konajúci súd jeho vykonanie bez adekvátneho odôvodnenia nezrealizuje, prípadne jeho vykonanie opomenie bez akéhokoľvek odôvodnenia. Na zistenie toho, či sa o opomenutý dôkaz jedná alebo nie, sa v praxi používa tzv. Perna test (bližšie pozri rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Perna vs. Taliansko č. 48898/99 zo 06. mája 2003 a iné).

11. Perna test v zásade pozostáva z posúdenia troch nasledovných kritérií, ktoré sú podľa najvyššieho súdu aplikovateľné aj vo vnútroštátnom civilnom procese:

- Je návrh na realizáciu dokazovania dostatočne odôvodnený a týka sa podstaty veci?
- Bol posúdený význam určitého dôkazu a v tejto súvislosti boli súdom poskytnuté dostatočné dôvody, prečo dôkaz nebol vykonaný v priebehu súdneho konania?
- A či toto rozhodnutie nenarušilo celkovú spravodlivosť konania.

12. Posúdenie vecí musí v sebe implikovať aj posúdenie relevantnosti navrhovaného dôkazu a poskytnutie dostatočného odôvodnenia súdom. Až nesplnenie si tejto povinnosti súdom je porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, ako dôsledok porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

13. V predmetnej veci nastal takýto stav, keďže ani okresný ani krajský súd v dostatočnom rozsahu nezdôvodnili svoje východiská i procesný postup v odôvodnení rozhodnutia.

14. Podľa dovolacieho súdu je rozsah a predmet konania na civilnom súde v dispozícii žalobcu. Znamená to, že rozsah dokazovania, ktoré sa uskutočňuje v zásade na prvoinštančnom súde, je determinovaný samotnou žalobou a jej argumentáciou na strane jednej a na strane druhej procesnou obranou žalovanej strany. V tejto veci žalovaný žiadal v priebehu konania pred okresným súdom oboznámiť sa celou zdravotnou dokumentáciou žalobcu ohľadom jeho úrazu zo dňa 27. 10. 2018, prvotnými lekárskymi správami z nemocnice s poliklinikou, kde boli namerané aj hodnoty alkoholu v krvi žalobcu. Hoci stupeň opitosti žalobcu je významnou okolnosťou, ktorá ovplyvňuje liberáciu žalovaného, odvolací súd k nevykonaniu tohto dôkazu nezaujal žiadne vysvetlenie. Iba k nevykonaniu znaleckého dokazovania uviedol, že nariadenie znaleckého dokazovania by bolo neehospodárne a žalobca mal možnosť predložiť súkromný znalecký posudok (bod 45 rozsudku) bez špecifikácie, ku ktorému znaleckému dokazovaniu tieto dôvody patria. V danej veci však aj žalovaný žiadal znalecky posúdiť príčiny nehody na bobovej dráhe z technického hľadiska. Rovnako žiadal aj zisťovať stav opitosti žalobcu. O dôvodoch nevykonania týchto dôkazov nie je v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu ani zmienka. Dovolací súd v tejto súvislosti konštatuje, že v nadväznosti na zistenie stupňa opitosti žalobcu vyžiadanim správy zo zdravotníckeho zariadenia by prichádzalo do úvahy minimálne odborné stanovisko k stavu motoriky žalobcu a jeho ostatných kognitívnych funkcií v čase nehody.

15. Procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno odôvodniť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku overeniu alebo vyvráteniu ktorej je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, už bolo doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, garantujúcimi strane sporu právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

16. Dovolací súd preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti, ktorého úlohou bude opätovne sa zaoberať návrhom žalovaného na vyžiadanie si lekárskeho správ žalobcu ohľadom úrazu, ktorý utrpel v prevádzke žalovaného z Kysuckej nemocnice s poliklinikou Čadca, resp. prečo prípadne nemá v úmysle takémuto návrhu vyhovieť a v nadväznosti na údaje v lekárskej správe uvedené zvážiť znalecké dokazovanie. Rovnako sa vyporiada aj s návrhom na znalecké dokazovanie na príčinu nehody z technického hľadiska.

17. Vzhľadom na dovolateľom dôvodne vytýkané vady zmätočnosti a tým dôvodnosť dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP, dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, a preto už bez potreby zaoberania sa s ďalšími dovolacími dôvodmi rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

18. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§

453 ods. 3 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.